

על אכידות הבחירות הקיבוציות

- החלוקה החודשית לא תחולק יותר במטבם. סוכר וקפה יחולקו פעם בחודש במחסנת-מרכזי ואילו הממתקים והעוגיות אצל אבא גוטמן פעם בכל שבוע. החלוקה הראשונה לפי ההסדר החדש תתקיים ביום ראשון 16 בדצמבר.
- לאחר שהחצרן הנוכחי נשאר על כנו גם השנה הוזמן הוא לישיבה בהשתתפות רכז המשק, בניטו והמזכיר לשם התווית תוכנית עבודותיו לאור התנאים שהשתנו לאחרונה עם הצטמצמותן של עבודות ההובלה בחצר, שאת רובן מספיק העגלון לבצע ועם התפנותו של החצרן - מ-4 שעות העבודה שהיה עובד בעזרה למחסנאית - עם כניסתו של שמחה כעובד שלם שם, ו-עבודותיו תהיינה: א. מיס. החצרן יד-אג, פרט לטיפול השוטף בבארות, גם להפעלתן כדי פעם לפעם בחורף לשם שמי-דה על מצבן התקין של מסאבותיהן.
- ב. תקונים בבתי החברים, כגון זגגות, תקון גגות במידה ורעפים בודדים נשבר-דים, סתימת חורים המתהווים לעתים ג-רצפה או בקיר, קידוח חורים לשם התקנת וויס וכו'. כן יוכלו חברים לפנות אליו לשם יעוץ בדבר נקוי תבורי חי-מום וארובות וחלקי חילוף להם.
- ג. אורווה. יותקן שם אחד המיכלים מ-הלול לשם אכסון שעורה בו, ידאג ל-רות הרצענות בה ולנקיונה.
- ד. יחד עם העגלון ידאג הוא להוצאתה הסדירה של האשפה, דבר אשר יקל על ע-בודתו הסניטרית של אבא שפיץ.
- וגם אם לא יוכל החצרן לעשות כל אלה אלא יזדקק מדי פעם לעזרה הרי ת-שוב שיהיה להם כתובת אחת ואחראי אחד. בקורה ששלמה יעמוד בכך והתוצאות תור-גרסנה בקרוב.
- המזכירות החליטה על שלוש הבתים ומספורם, הצורך בדבר מורגש לאחרונה ביתר שאת מא-חר והשכונים רבים והולכים והמרחקים ש-ביניהם נעשים גדולים יותר. פגינו לכן - אל רכז הבניה והוא מצדו יבצע זאת בהוד-מנות ראשונה.
- יחיאל יצא לקורס ללימודי יסוד בגידולי-שלחין למשך חודש ימים בהסכמת הענף. הקורס מאורגן ע"י ארגון מגדלי ירקות.
- עם יציאתו של דוגי לקורס והעדרו של מו-טיו מהבית התפרקה ועדת המינוריים בטרם סיימה את כל המינוריים. לאור מצב זה תצ-טרך המזכירות להחליט אם להציע ו. מינורים חדשה לגמר המינוריים או שהיא עצמה תעשה זאת.
- המזכירות נענתה בחיוב לפניהו של גרשון ליכטנדרף לאפשר לו להשתתף 5 ימים בכנס תזמורת הקיבוצים שתתקיים בהתחלת ינואר באשדות-יעקב.
- זאב גרסלר קבל מידיו של יוחנן את עניני ריכוז ו. החברים והתחיל בפעולתו. חברי הועדה יפגשו באלה הימים לשם חלוקת התפ-קידים בתוכה והתווית פעולתה, אולם כבר עכשיו נראה שצטרך להוסיף 2 חברים נוס-פים לוועדה.
- שמעונקה אף הוא קבל תפקידו כרכז ו. הק-ליטה. ועדה זו תצטרך לפעול ביתר מהירות לקראת בוא חברי הגרעין הארגונינאי הרא-שונים כבר באמצע וסוף ינואר.
- אורי "סוללים" בקש מהקבוץ לאפשר לו י-הם תלמות ערב במשך סבתיים במכון סליד הסכ-ביון בחיפה ותוך כדי כך לעבוד 6 שעות ביום בבית החרושת. הסתלמות זאת מתאפשרת לו ע"י חברת הבטוח. למעשה הוא יכול ל-ס-כור דירה בחיפה על חשבונה אך מעדיף - להשאר ולעבוד אצלנו. ביהח"ר המליץ על כך והסתלמותו אושרה.

ס ב א א ר ז ל ר

ליום הולדתך ה - 75

שפע ברכות לאריכות ימים

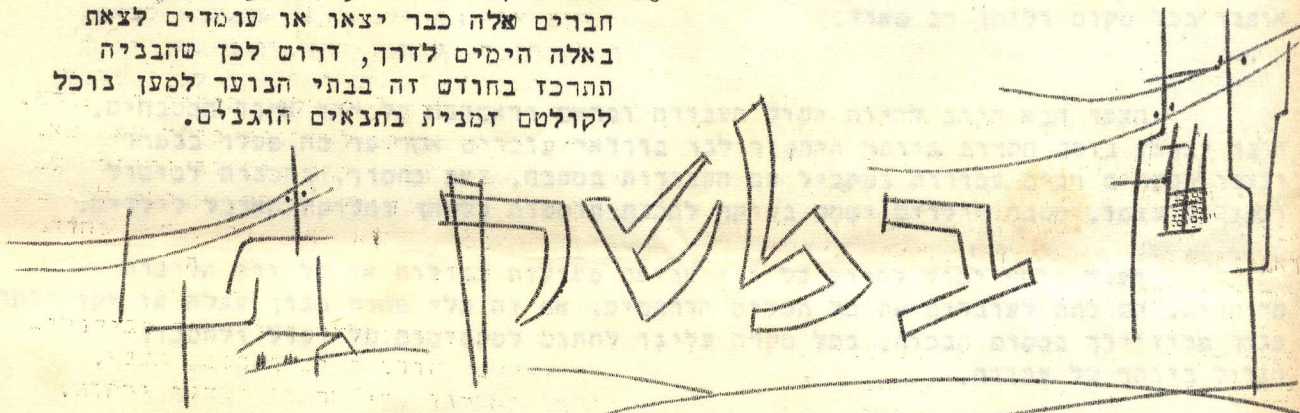
תעד 120

שלוחים לך מכל קיבוץ העוגן

בניטו ופוקסי מסרו בסיחת הקיבוץ הא-
חרונה דו"ח מועדת השילומים. סביהם
ציינו לשבח את ההענות היפה של החברים
בטפול בתיקיהם ואת התוצאות המשביעות
רצון של הענות זו, לאור דו"ח היובי
זה ולאור העבודה הרבה הנדרשת עדיין
מהועדה לטפל בתיקים רבים בוספים וא-
שר ישתלמו ודאי גם הם, הוחלט לצרף
אליהם את מקי, שיעסוק בפועל בעבודה
זו תוך שיתוף פעולה עם חברי הועדה
הקיימים, הם יחד עם הגזבר יהוו את
הוועדה כלה.

שיחות הקיבוץ האחרונות עמדו תחת סי-
מן הדיון המשקי, שהגו הפעם ער יותר
מן הרגיל ורבו החברים המתעניינים בפ-
עילותו המשקית של הקבוץ. הדבר גם
התבטא במספר המשתתפים הרב שהיה נוכח
בהרצאתו המקיפה של מיכה ורדימון על
רווחיותו של המשק הקבוצי ואשר צריכה
לשמש פתיחה לקורס שהתארגן ויעסוק ב-
נושא זה.

- במסך חודש ינואר עומדים להגיע חברי
הגרעין מארגנטינה:
- 1. משפחת קפלן - 42 - 40 - בן 6 בת 12
- 2. משפחת קנדל - 33 - 30 - " 8 " 2
- 3. גלמן (רוק) - 18
- 4. צ'צ'קס בבה - 38 (גרופה) " 4
- 5. סליה קלסי - 24 חברתה של צ'צ'קס
בפברואר:
- 6. משפחת קליינבורד 45 - 36 בן 4 בת 4
חברים אלה כבר יצאו או עומדים לצאת
באלה הימים לדרך, דרוש לכן שהבניה
תתרכז בחודש זה בבתי הנוער למען בוכל
לקולטם זמנית בתנאים הוגנים.

כמו בכל שנה כן גם השנה מקדישים אנו כמה משיחות הקיבוץ לבעיות תכנון
המשק בכללו ולענפיו בפרט. בזהגים אנו להביא תחת טבט הבקורת את ענפי הייצור,
לבדוק את סיכומי העבודה להשורותם עם שנים קודמות, ויחד עם זאת לראות את הישיגי
הייצור, היבולים והתוצובות. טבעי הדבר, כי מרבית תשומת הלב של הכלל מופנית לבעיות
העבודה בהם עיקר המחסור, ואילו גורמים אחרים אינם זוכים להתענינותו של הציבור,
כלומר הדאגה לרווחיות, להכנסה היא כאילו אינה קיומת. והיות ויש מקרים בהם היקף
הענף קובע, ולא בשורה האחרונה, את רווחיותו, לא בוכל להתעלם מבעיות המסגרת של
הענפים ופיתוחם. אם בחקלאות כך, קל וחומר במפעל, בו אנו בתונים להתחרות הולכת
וגוברת. זכוך הוא כי תכנון ותחשיב אלטרנטיבי קיים בכל מקום ועלינו לברר בכל עת,
אנה פנינו מועדות. אבל האם יש חכם היודע בבטחון להצביע בזמנים כגון אלה מה צפוי
לנו מן הגורמים החיצוניים שבהם הדברים תלויים?

האמת של אתמול בהפכת למחרתו לבחלת העבר בצו ממשלתי זה או אחר. פתוח
הארץ או פתורות מטלכתיים אחרים, הופכים מדי פעם את כל הקערה על פיה. וכל הנדרש
בתקופה זאת היא זהירות ושיקול-דעת. אל לנו להכניס את הדיון העקרוני - כגורם
מכשיל נוסף. אנו רשאים לראות פתרון בעיות אלה בפרספקטיבה זכונה, ולהקצות לפתרון
זה את הזמן הדרוש לכך. לאחר וקיימת הסכמה עקרונית בכל חלקי הקיבוץ על מגמת
ההתפתחות, שנוי במחלוקת הקצב בלבד. אל ביהיה בחפזים בחיבת "תפסת מרובה לא תפסת".
בתקדם לאט יותר אבל בבטחה ובלי זעזועים מיותרים. ואין ספק כי ישנם עוד שטחי
פעולה התובעים פתרון והנראים קרובים יותר להסדר, כוונתי בראש וראשונה לשרותים
צרכניים ואי-אלה מקומות בשרותים יצרניים. שוב פעם, לכך בחוצה הכרת הכלל, כי זאת
המשימה הבאה והחשובה ביותר, אם בתקדם בה הרי התקדמנו בשטח כולו.

בשרותים המדובר במטבחים. ב-3 המקומות, מטבח חברים, במוסד והילדים אנו
מסקיעים כ-10,000 ימי עבודה בשנה, מהם כ-1700 על-ידי מחנה העבודה. החלפת עובדים
אלה יהווה שינוי מהותי. זאת היא לכל הדעות הנקודה הרגישה ביותר. ובכן כיצד
לעשות זאת?

זה חודשים רבים שלא מסרנו בכתב דו"ח על הנעשה בגינות הנוי. אך תקותי שהפעילות הרבה לה זכה מחננו השנה מורגשת ועוד תהן אותותיה במשך הזמן.

מסיבות מובנות אחלק את סקירתי לכמה חלקים, שכל אחד מהם יהיה מוקדש לאחד מהאובייקטים שביצעו או עומדים לבצע אותם.

תחילה התקשרנו עם אדריכל גנים. לא במעט בהשפעת תכנון כולל של מרכז קיבוצי - שיכלול בתוכו את כל בניני הציבור ובעתיד גם השרותים הצרכניים הבשילה, הדעה במוסדות הקיבוץ ובין החברים שעוסקים בבניה ובטיפול הקשור עם מפעל הקמת המרכז החברתי והתרבותי בקיבוץ - שאין להוציא את הנוי מתכנון כולל זה - אלא להפך, יש לתכנן אותו ולהתחשב בו לא לאחור גמר המבנים - כאלו להשלים את הדקורציה של הסביבה, רק להפך, בנית המבנים, מיקומם וסידורם בתוך השטח - המרפסות, בהכניסות, קירות תומכים, תאורה, ספסלים וכל האלמנטים השימושיים חייבים להיות מתוכננים יחד עם תכנון המבנה.

לא גורם זה בלבד פעל בכרוך זה. כל אחד וביקומו אתו. מוסדות המשק מקוים ובצדק, שתכנון מוקדם יבטיח את המסגרת התקציבית של פעולת הגינון ונדע מראש לקראת מה אנו הולכים. רכז הבניה רצה להבטיח את השלמות הארכיטקטונית בכל מבנה ואחרון הגנון ודאי וודאי יצא נסכר מהחלטה זו מכל הנימוקים האמורים גם יחד. הזמנת תוכנית ודיון עליה מחייבת גם ביצוע. אפשר לחלוק על תוכנית, אפשר לדרוש שינוי - תיקון, אך בסופו של דבר איטור התכנית מחייב גם ביצוע וביצוע בפרק זמן מסוים וגם דבר זה בלבד הוא חיובי. בבחירת האדריכל בעזרנו בארגון הגננים שבו קיימת מחלקה לביקורת התכנון ובצורה זו חשבנו להבטיח שכל תוכנית מחוץ לדיון פנימי עוברת ביקורת של בעלי מקצוע שלהם נסיון רב בביצוע והחזקת גנים קיבוציים.

התקשרנו עקרונית בזכרון דברים לגבי 3 אובייקטים:

- (1) חדר-האוכל הקיים.
- (2) מבנים חדשים בסיכון הותיקים.
- (3) מועדון לחבר.

התקשרותנו זו מבטיחה מפורץ לתכנון ופקוח על ביצוע, גם יעוץ כללי בכל בעיות הגן הקיים וטיפול שטחים שאינם דורשים תכנון מיוחד.

כמוכן בהגנים אנו מעזרתו של האדריכל גם במסא ומתן עם קבלני ביצוע על מחירים וכמוכן טיב הביצוע.

כפי שאמרת תכנון מחייב גם ביצוע - ולאחר שהתברר שאין באפשרותנו לבצע עבודות פיתוח נרחבות בפרק זמן מסוים. (קטורות עם הרבה בניה וכו').

הוחלט למסור ביצוע עבודות אלה לקבלן. על סמך התוכניות שדבר עליהם בישיבות רבות ומיגעות תחילה בועדת השיפורים ולבסוף בנוכחות האדריכל, הילל עמר נציג הארגון - צבי בהיר חבר תל-עמל, אוריאל, בנישו, אהובה ושרגא - אושרו התוכניות. לפי תוכניות אלה הכנו רשימת כמויות ומסרנו מרכז ל-4 חברות קבלניות שמחם נראה לנו קואופרטיב הסתדרותי "גינון" כמתאים למסירת הביצוע.

לפני שאעבור לנתוח התוכניות לכלל מבנה - הרי שלא אוכל שלא להזכיר את המבצע שהוא לדעתי החשוב ביותר בין כולם וזה היסול הג'ובגל שהיה לפני המסגריה בכניסה לקיבוץ.

אני חייב להודות טאם ליד כל ההוצאות הגדולות שהפיתוח היה קטור בהם - לא נחלתני בקשיים מיוחדים להסביר את בחיצות הפיכת הג'ובגל לכרי דשא והדבר היה קטור בסלילת כביש ועבוד תעלה ושתילתה, הרי מוסדות המשק סבתנו את עזרתם המלאה לביצוע הדבר ראויים להוקרתנו.

פירוט תוכנית חדר האוכל, בפעם הבאה.

התכנית וההתאמה

זה מספר שבועות מתנהלת פעילות קדחתנית על ידינו סביב לתכנית להקים בארץ מפעל פלסטי גדול ע"י המליונר היהודי ו. וולפסון מאנגליה. התכנית כוללת קלנדר גדול ומערכת שלמה של ייצור יריעות פ.ו.ו.ס. מכל הסוגים אשר אנחנו מייצרים וגם כאלה אשר איננו מייצרים. כל המוצרים שלנו הנקראים "ווינגון" - מפ.ו.ו.ס. מכל הסוגים בכל עובי ובכל רוחב, מודפס, מוטבע וחלק - כל מוצרי ה"ווינגוטקס" על בדים, וכל מוצר מפ.ו.ו.ס. צריך להיות מוצר על ידם.

בשלב ראשון יתחילו בייצור מוצרי קלנדר, בהמשך הזמן יעברו גם לייצור מוצרים באמצעות אקסטרודרים וצנורות מכל הסוגים.

לקבוצת וולפסון - מפעלים גדולים, דומים לאלה באנגליה. שם החברה הוא "קומרשיל פלסטיק". המפעלים שלו הם אחד הגדולים באנגליה כולה. מעבדים 10.000 טון פ.ו.ו.ס. ידע יש להם, נסיון עשיר קיים, אמצעים אינם חסרים להם, קשרי מסחר באנגליה ומחוצה לה גם בשטחי ייצוא קיימים - וכל זאת מציעים למשרד המסחר והתעשייה.

בזמן בקורי דן ויוז'י בחו"ל בקרו גם במפעלים האלה, והם באמת נתרשמו מגודלם ויכולתם.

גודל ההשקעה בארץ צריך לבוע בין 750,000 עד למליון לירות שטרלינג, מבטיחים ייצוא גדול ועוד ועוד.

כל ההצעה הזו באה בזמן שחב' "פרוטארום" בעכו גמרה את הרכבת הציוד של מפעל לייצור חומר גלם בארץ פ.ו.ו.ס. זהו החומר ממנו אנו מייצרים את היריעות הפלסטיות.

כמוכן שזהו פתיון כביר להקים מפעל גדול כזה, עם ידע ונסיון עשיר, גם ייצוא מובטח, תעסוקה מובטחת, ואף מובטח שימוש חומר הגלם פ.ו.ו.ס. שעומד להיות מיוצר בארץ (6,000 טון).

אמנם קיימים כמה מפעלים בארץ, אשר השקיעו מאות אלפים של לירות בציוד, רכישת ידע, ואלפים של ימי עבודה בנסיונות, ושנים של פתוח בלתי פוסק. אבל לאלה אין מה לדאוג. קיימים עוד שני מפעלים גדולים אשר מייצרים דברים דומים לאלה שלנו. מפעל של האחים "מאיר" וחב' שרפון - בבעלות החברה הכלכלית הישראלית. את המפעל "מאיר" - חושבים אנשי וולפסון להעביר למפעל שלו, כי קיימות ממילא כמה חברות בשותפות הקבוצה וולפסון - קלוד - מאיר בכל מיני עסקים פיננסיים, בנקים, רכישת מגרשים ובניית בתים וכו'.

אין הם חושבים להתקל גם בקושי של העברת המפעל של "שרפון" אליהם. כי גם החברה הכלכלית אשר לה הבעלות והמניות במפעל, אף היא מחפשת דרכים לשיתוף פעולה עם קבוצת וולפסון בשטח הפיננסי.

לא נשאר אלא המפעל של העוגן שהוא מחוץ לתמונה.

עד כאן סיפור המעשה.

הועמדנו במצב חמור ביותר - נוכח הסכנה של הקמת מפעל אשר עלול לטאטא ולחסל את כל הקיים, ולבוא במקומם. כי לפני מספר שבועות בקר אצלנו המנהל של מפעלי "קומרשיל פלסטיק" מאנגליה ד"ר פום - ולאחר סיוור במפעל הודיע כי נתבקשנו להקים מפעל פלסטי בארץ ונתתרו לו שתי האפשרויות לאחר מה שראה במפעלנו:

1. להודיע לספיר שאין צורך להקים כלום ואין מקום להקים משהו. כל הכל מוצר בארץ, בכמות מספקת, אמנם לא ברמה הגבוהה ביותר, אבל המוצרים מיוצרים וזקוקים לשיפור מה.

2. או להקים משהו בארץ אצלנו ע"י תוספת קלנדר וידע שלהם, תוך הסכם או שותפות בין שני הגורמים - על בסיס של שותפות בהשקעה או הסכם ידע, שונק וייצוא.

הבטיח לתת לנו תשובה תוך שבוע ימים מאז בקורו אצלנו. מאז חלפו מספר שבועות ואין קול ואין עונה.

וולפסון וקבוצתו אינם רוצים בשום שותפות עם קבוץ של השומר-הצעיר ובגשור לתכנן מפעל עצמאי גדול.

שר המסחר והתעשייה נתן את חתימתו והסכמתו לכך שתשלח וועדת סקר ע"י "קומרשיל פלסטיק" לשם חקירת הסיכויים להקמת מפעל גדול עליו דובר לעיל. הוועדה צריכה להגיע ארצה בסוף החודש הזה.

עומד ליפול דבר חמור, כי הענף הזה של הפילם הפלסטי מהווה את מחצית המחזור של המפעל; סיפק בעבר וממשיך לספק 80% מרוחי המפעל.

בוכח גודל הסכנה הזעקנו כל מוסד אפשרי. התקשרנו עם מנהלי המפעלים הפטרוכימיים, מנהל "כור", מנהלי בנק הפועלים, מנהלי המרכז הכלכלי והתנועות הקיבוציות, מנהלי חברת העובדים וההסתדרות - כי הסכנה היא לא רק לחסל אותנו ולתת שליטה מלאה למליונרים בארץ - כי בשלב ראשון זה יפגע בנו ואחר כך זה יתחיל לפגוע בכל יתר המפעלים הפלסטיים המרכזיים בראש וראשונה בקבוץ הארצי וגם בקבוץ המאוחד ואחוד הקבוצים.

בשורה ראשונה כמובן שהזעקנו את מוסדות התנועה. שלמה רוזן, כמזכיר הקבוץ הארצי, הבין מיד את חומרת המצב ויחד עובדה תכנית פעולה דחופה ביותר. על כל הפגישות הנ"ל סוכם עם שלמה, ויצאנו למערכה גלויה עם ספיר, שר המסחר והתעשייה. מוסדות התנועה מבינים, שהחזית התעשייתית בשטח הפלסטי, עלולה לקבל מכת מוות. מס"ה המחזור של כל התעשייה הפלסטית המסתכם בארץ ב-22.500.000 ל"י לשנת 1961, המחזור של מפעלי הקבוץ הארצי הפלסטיים מגיע ל-25% מזה. ומס"כ המחזור התעשייתי של כל הקבוץ הארצי מהווים 15% המפעלים הפלסטיים. ואין כל ספק שמפעלנו עומד בראש התור.

הפגישה עם שר המסחר והתעשייה בהשתתף שלמה רוזן ואדם רנד וחברינו, התנהלה ברוח קשה למדי - ספיר לא וויתר על תכנית וולפסון, על אף הסכנה שבתכנית לחסל את כל הקיים ועל אף הסכנה של השתלטות המליונרים על הארץ.

אמנם הובטח לנו כי וועדת הסקר תבוא אתנו בדברים, אבל כל הסכנה בעינה עומדת.

לא נשאר לנו אלא לבחון את צעדינו. כי גם בפגישה הזו, הובטח לנו, כי משרד המסחר והתעשייה מוכן לעזור לנו ברכיש ציוד - קלנדר - לשם שכלול והוזלת הייצור שלנו, על מנת שנוכל לעמוד בהתחרות. הובטחה אפילו עזרה כספית בשעת הצורך.

בתיאום עם מוסדות התנועה, ותוך התייעצויות אין ספק בבית - הולכת ומתגבשת תכנית מה עלינו לעשות?

א. הננו חייבים להכין תכנית פיתוח של קלנדר, ומסירתה למוסדות משרד המסחר והתעשייה - בהקדם האפשרי - תוך תיאום עם מוסדות התנועה. בצווע התכנית הנ"ל הפך להיות הכרח בל יגובה - מחד, ועלול אולי עוד להרתיע את קבוצת וולפסון מלבצע את התכנית שלהם מאיזר.

ב. לאחר הגשת התכנית בקווים כלליים, יש לעבד תכנית לפרטיה מבחינה טכנית, כספית, כוח אדם, מסחרית וכו'. ולהביאה לדיון והכרעה במוסדות השונים של המפעל ושל הקבוץ.

ג. לאחר מספר שנים שקטות של פעילות מוגברת במפעל - ללא השקעות גדולות - הגיע הזמן של פרימאט למפעל מבחינת תשומת הלב, הדאגה, החרדה, כוח אדם ואמצעים כספיים. אפילו אם זה עלול לבוא על חשבון שטחים אחרים.

אבל אין מנוס מזה, כי במידה ומפעלנו בנו הרצון לחיות, לבנות ולהמשיך לבסס את קבוצנו - יש לעשות זאת!

יש לאזור כוח על מנת להיאבק עם כל הקשיים הצפויים לנו - והם כלל וכלל לא קטנים.